

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Historia Pelagiana Et Dissertatio De Synodo V.
Œcumenica In Qua Origenis ac Theodori Mopsuesteni
Pelagiani erroris Auctorum justa damnatio exponitur, &
Aquilejense Schisma describitur**

Noris, Enrico

Patavii, 1708

Cap. 2. Rufinus Aquilejensis Origenista primus in Occidente Pelagianorum errores docet. Pelagius, ac Cælestus ejusdem in urbe discipuli. Origenes à Theophilo Alexandriae damnatur. Hieronymus, ac ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72486)

peccatores effecisse, ut qui inobedienciæ formam sequentes confituti sunt peccatores, obedientiam Christi imitantes salvi fiant; quæ est ipsa Pelagianorum explicatio, qui exemplo tantum, non verò alienius peccati transfusione Adamum posteris no-cuisse contendebant. Rufinus, qui Origenis volumina, doctrinamque supra cæteros apprimè cal-luit; peccatum originale negavit; unde & de Ma-gistro nobis suspicionem reliquit, de quo tamen cum nemine contenderem, tantum enim abest, ut dubias ego sententias Origeni affricem, quin potiùs longè illum à cæteris erroribus fuisse malle.

Ex his constat, Adamantium Pelagianis præci-nuisse, idque & Hieronymi testimonio, & Origenis ipsius verbis manifestum esse. Orosius etiam, qui Hieronymo, atque Augustino convixit, & coràm cum Pelagio altercatus est, initio Apologetici de li-bero arbitrio: *Quantquam, inquit, & hæc venenatis-simorum dogmatum abominatio habet etiam nunc vi-ventes mortuos, mortuosque viventes. Nam Origenes, Priscillianus, & Jovinianus olim apud se mortui in his vivunt, & non solum vivunt, sed etiam loquuntur; nunc verò Pelagius, & Cælestius, si in his perseverave-rint viventes mortui &c.* Ex Origenis castris Pela-gium novum Gratia hostem erupisse insignis An-nalium Ecclesiasticorum scriptor affirmavit tom. 4. ad annum 388. num. 110. *Pelagius & ipse Mona-ehus majore accessione impietatis nova hæresis Auctor factus non amplius inter gregales militavit Origenis-tas, sed ipse sibi nomen conciliavit hæresarebe.* Idem tamen Pelagius noluit videri Origenista, imò sec-tam illam abominari professus in Concilio Diospo-litano, cum dixisset impios æternis pœnis punien-dos esse, addidit: *Et si quis aliter credit, Origenista est.* Apud Aug. lib. de Gestis Pelag. cap. 3. In libris etiam pro libero arbitrio adversus gratiam conscriptis inter Patres, quorum testimoniis suum dogma hinc conatus fuit, Origenem non nomi-navit, ut patet ex Augustini lib. de Nat. & Grat. Sciebat enim, pessimè illum apud Latinos audire; unde nec semel illum appellavit; Attamen Orige-nistæ Pelagium dilexere, isque vicissim parem eis-dem amoris vicem rependit, ut cap. 3. dicitur,

CAPUT II.

Rufinus Aquilejensis Origenista primus in Oc-cidente Pelagianorum errores docet. Pela-gius, ac Cælestius ejusdem in Urbe discipuli. Origenes à Theophilo Alexandria damnatur. Hieronymus, ac Rufinus mutuis se scriptis la-cerant. Anastasius Papa cum Origene Ru-finum damnat. Pelagius Rufini Operà Ro-ma in insignium virorum clientelam irrepit.

Rufinus Monachus Aquilejensis Origenianæ doctrinæ maximus propugnator, ac promo-tor, Pelagianorum idem Magister, & amicus fuit. Hieronymus lib. 4. in Jerem. in præfatione scribit, hæresim Zenonis, idest *impassibilitatis, & impeccantia, quæ olim in Origene, & dudum in discipulis ejus Grunnio, Evagrioque Pontico, & Joviniano sugu-lata est, cœpisse per Pelagium reviviscere.* Per Grunnium Rufinum intelligit, quem non semel hoc cognomine irridendum exhibet, alludens ad M. Grunnii Corocottæ Porcelli testamentum, quod olim cum risu à sanctis exceptum fuit. Et lib. 1.

in Jerem. in proœmio arguens Pelagium ait: *Quod non videns præcurfor ejus Grunnus olim visus est car-pere.* Hinc Cardinalis Baronius ad annum 402. num. 41. hæc scripsit: *Tantum absuit, ut Rufinus paratò à Sancto Hieronymo antidoto curaretur, quin potiùs post Origenis errores, quos fovit, Pelagianæ hæresis aspides ex eis oboptos percaram sibi sobolem enutriverit.* Marius Mercator in Commonitorio contra Julianum ad Pintam Presbyterum, cum recitasset Theodori Mopsuesteni opinionem de natu-rali moriendi necessitate, cui, etiam si non peccas-set, Adam subjiçendus erat, hæc habet: *Hinc inep-tam, & non minus inimicam rectæ fidei quæstionem sub sanctæ recordationis Anastasio Romanæ Ecclesiæ Summo Pontifice Rufinus quondam natione Syrus Romæ pri-mus invexit, & ut erat argutus se quidem ab ejus in-vidiâ muniens per se proferre non ausus, Pelagium gente Britannum Monachum tunc decepit, eumque ad prædictam apprimè imbuit, atque insutuit impiam va-nitatem.* Hic Mercator fuit contemporaneus sancti Augustini, ad quem sanctus Doctor sexennio circi-ter à Rufini obitu literas datas recenset, ut cap. 9. ostendam. Quod Rufinus ex Syriâ Romam venit, postquam plenis quinque lustris in Oriente degit, Syrus vulgò habebatur, cum tamen in Aquilejensi pago natales sortitus fuerit; itemque ex eo, quod sub Anastasio Rufini doctrina Romæ publicata, & dein damnata fuit, putavit Mercator, Rufinum ean-dem sub eodem Pontifice urbi primitus intulisse, quod tamen in fine Pontificatus Siricii contigisse mox tradam. Quare cum Rufinus primus fuerit, qui in Occidente Pelagianam hæresim docuerit, ac Pelagium; & Cælestium eadem imbuerit, idem-que in nostrâ hac Venetâ Provinciâ natus sit, in-situti operis ratio postulat, ut unde vir eâ ætate percelebris, ac Augustino nostro commendatus in errores delapsus fuerit, colique Romam invexe-rit, exponamus.

Natus est Rufinus in territorio Aquileje Vene-tiarum Metropolis, ut ipse fateatur in literis ad Anas-tasium Papam Aquilejâ datis: *Post triginta, ait, serè annos parentibus redditus sum, & durum satis, atque inhumanum erat, si tam citò desererem eos, quos tam tardè reviseram.* Irrisit hominem Hieronymus Apol. 1. lib. 2. qui & parentes nominavit, & tamen non cum eis in patriâ, sed in vicinâ Metropoli morabatur: *Quos, inquit, quia non vult deserere, ne in-humanus putetur, aut durus, idcirco reliçtâ patriâ, Aquilejæ moratur.* In parvo castro eundem natum ex Apol. 2. Hieronymi patet: *Rogantem, ait, Ro-mam, ut eam illustrares presentia tuâ, oppiduli tui amore contempseris.* Testatur verò Rufinus initio serè prioris investivæ, se in Aquilejensi Ecclesiâ Christianæ religioni initiatum propè annum 379. & Monachum induisse Valeriano Episcopo, ac Chromatio ejusdem Ecclesiæ Presbytero. Orient-alium verò Monachorum famâ permotus cum Me-laniâ seniore Alexandriam se contulit. Baronius an-no 372. num. 35. contendit, utrumque in Ægyptum tum temporis navigasse, sed rectius id anno 371. con-tigisse dicitur. Nam Palladius Melaniæ, ac Rufini amicus, ac famosus Origenista in Lausiâ cap. 102. scribit, Melaniam pretiosâ suppelleçtile, quam se-cum Româ advexerat, Alexandria divenditâ in Æ-gyptias eremossecessisse, atque *dimidium annum* Mo-nasteriis visitandis insumpsisse: ortâ verò Alexandria contra Catholicos persecutione subsecutam Episcopos Orthodoxos Cæsaream in exilium deportatos.

Rufinus

Rufinus lib. 2. Hist. Eccl. cap. 2. post mortem Athanasii statim persecutionem inceptam scribit; hic autem decessit ex Socrate lib. 4. cap. 16. anno 371. Gratiano II. & Probo Cons. vi. Non. Maii; addit verò Rufinus cap. 4. *Quæ præsens vidi loquor, & eorum gestare fero, quoniam in passionibus socius esse promerui.* Scio, Baronium Socrati, quod ad annum mortis Athanasii pertinet, fidem non præstare, putat enim, eundem obiisse anno 372. Quod etiam rectè vir undequaque eruditissimus probat, nam Alexander Athanasii decessor obiit post quintum mensem ab exitu Synodi Nicænae, quod idem Athanasius in Apol. 2. testatum reliquit; at Synodus Nicæna desit viij. Kal. Septembris Paulino, & Juliano Cons. nempe anno 325. Unde liquet, Alexandrum Episcopum Alexandrinum decessisse anno 326. & quidem in fastis Ecclesiæ ejusdem obitus recensetur die 26. Februarii; quintum enim mensem ab

Inci- dit hic auctor in pro- thoni- smi uti- ple- faetur in epi- toliã ad Anto- nium maglia- beccu V. C. Nam scripsi in Ba- ronio, S. Atha- nasium anno 372. die obiisse, imò quod eis pro- dore di- co, lau- dans Proce- ru Ale- xandrini e- bali e- videtur de- ducen- tur, an- no obi- sse. quenti- ejusde- obitum statu- ãu esse.

ejusdem reditu Alexandriam post celebratam Synodum Athanasius fortè numeravit. Hic autem *integros quadraginta sex annos Alexandriam Ecclesiã Pontificatum egregiã cum laude gessit.* Verba sunt Cyrilli ejusdem Urbis Episcopi Epist. 1. ad Monachos, quod etiam alter Antistes Alexandrinus sanctus Proterius in Epistolã ad Leonem scribit. Decessit ergo Athanasius anno 372. die 2. Maii Modesto, & Arintheo Cons. Quo defuncto statim Valens, quem tunc Antiochiã fuisse scribit laudatus Rufinus, miso Alexandriam Euzojo cum Magno Quæstore persecutionem contra Catholicos inchoavit. Et quidem habemus lib. 6. Cod. Theod. tit. 4. de præf. & quæst. rescriptum Valentis Imperatoris ad Senatam *datum Idibus Aprilis. Antiochiã Modesto, & Arintheo Consulibus.* Ex his constat, Rufinum anno 371. ex Italiã Alexandriam navigasse, ac viginti quinque annos in Oriente moratum. Hinc Paulinus Rufini, ac Melaniã redeuntium hospes Epist. 9. ad Severum scribit, *post quinque lustra eisdem Urbi restitutos.* Hæ chronologicæ tricæ erunt fortasse legentibus molestæ, sed profectò scribenti fuerunt longè molestiores, quas prætere- rre per me cuiuslibet liceat, qui res tantum gestas, non earundem tempora scire desiderat, quæ hic adnotata volui, quòd vereor, ne seriem historiæ diligentiori chronologiæ observatione plerumque interpolans nonnullis epocharum minùs curiosis fastidium ingeram.

Rufinus celeberrimã Didymi famã motus Alexandriam iterum se contulit, illiusque per sexennium auditor fuit, quod lib. 2. Invect. contra Hieronymum fatetur. Erat Didymus Origenistarum facile princeps, unde etiam in Synodo V. cum Origene damnatus fuit. Hinc Origenianã scabiã infectus Rufinus eandem, etiam summã cum nominis jacturã, Occidenti primus intulit. Sed & Theodori Mopsuesteni idem errores imbibit: num eundem sacra loca visitantem, vel adhuc Presbyterum Antiochiã catechesim exponentem audiens, vel ejusdem tantum libros legens, in medio relinquo. Hoc certum est, Theodori errores ab eodem Rufino in Italiam advectos, ut ex Mercatore superius diximus. In Oriente Presbyter consecratus fuit; testis est Palladius cap. 103. Historiæ Lausiacæ, ubi ait: *Cum quã (Melaniã) vixit etiam nobilissimus, & moribus semillimus, & fortissimus Rufinus ex Aquilejã Civitate Italiæ, qui postea dignus est habitus Presbyteratu, quo non est inventus inter homines nec doctior, nec mitior.* Rufinus à Gennadio dicitur *Aquilejensis Ecclesiæ*

Presbyter: Sed ego, puto, eundem nostræ Metropolitanæ Ecclesiæ non fuisse incardinatum; ad titulum Monasterii, uti Hieronymus, alique Monachi consecratum arbitror, de quã re eruditè Christianus Lupus in Notis ad canonem 6. Calchedonensem. Neque post reditum à Chromatio Antistite in suum Clerum adscriptus videtur, etenim paulò post inde discessit Orientem repetiturus. Cum Melania suos postliminò tandem revivificiter in Italiam adornasset, Rufinum secum advexit. Ad eò verò prosperã navigatione usi sunt, ut Cæsareã solventes brevi viginti dierum spatio Neapolitanum portum tenuerint, quod Palladius paulò antè memoratus scripsit. Ibi verò magnificè à suis Romã eò usque profectis excepti, ob currum, carrucarum, ac carpentorum multitudinem, *Appiã gemente*, ut ait Paulinus in Epist. 10. ad Severum, Romam ingressi sunt. Baronius, cum videat, Rufinum iteunte anno 398. Aquilejam contendisse, anno 397. eundem Urbi redditum putat. At rectius id contigisse affirmabimus anno 396. quod ex Hieronymo non obscurè colligitur, qui cum à Rufino accusaretur, quòd discipulos Romam contra ipsum submississet, respondet: *Paulinianus, & Eusebius post annum vestræ navigationis profecti sunt, Rufinus in causã Claudii post biennium missus &c.* Apol. 2. Eusebium autem Cremonensem secum Romã fuisse testatur Rufinus lib. 1. Invect. ubi de eodem scribens ait: *Cum me, sicut ipse nosti, Romæ positum haberet. Quare ultra annum Romæ Rufinus substitit, ac ferè biennio ibidem degisse ex eodem Hieronymo habemus.* Etenim cum post biennium à Rufini discessione alter ille Rufinus in causã Claudii Romam, dein Mediolanum ad Imperatorem veniret, Hieronymus eundem, ut suo nomine Rufinum Aquilejensem Romæ salutaret, rogavit: *Sanctum quoque, inquit, Presbyterum Rufinum ob quandam causam per Romanum Mediolanum misimus, & oravimus, ut nostro animo, & obsequio vos videret.* Epistolã 66. ad Rufinum. Exacto biennio nondum Hieronymus intellexerat, Rufinum Romã discessisse, cum tamen ob Melaniam ultrò, citròque sæpius literæ volitarent. Interea Macarius vir nobilissimus Vicariã Urbis præfecturã functus rogavit Rufinum, ut libros Peri-archon Origenis, quos ultrà sydera laudibus ille extollebat, in latinum sermonem verteret, quod diu reluctantans, ut fingit, tandem executus fuit. Quã verò fide novus id interpret præstiterit, ostendit in suis Apologeticis Hieronymus. Hæc prima fuere in Occidente Pelagianæ hæreseos fundamenta à Rufino jacta; capitalia enim Pelagianorum dogmata in libris Peri-archon contineri capite proximo tradidimus. Imò Origenis erroribus non contentus, & sua addidit Rufinus paradoxa; nempe Adam mortalem factum, qui sive peccaret, sive non peccaret, moreretur; nullum item à parentibus originale peccatum traduci. Primum testatur laudatus Mercator: alterum mox ostendetur. Hinc Pelagius, ac Cœlestius tunc Romæ degentes, ac Rufini studiosi auditores in prævas opiniones abiere. Aderant præter Melaniam Macarius, & Apronianus, qui, ut sunt homines novarum doctrinarum cupidi, Rufini sententias toti ferè Urbi inculcabant, nec Sircius simplicissimi vir ingenii Apostolicã auctoritate novorum dogmatum professores repressit. At Divina Providentia viduæ Romanæ alteram viduam itidem Romanam opposuit, quæ novis Origenistarum conatibus magno animo obviam iret.

Audiatur Hieronymus, quo nemo melius rem novit, nec elegantius descripsit, in epitaphio Marcellæ Epist. 16. *Tunc, ait, Sancta Marcella, que diu se cohibuerat, ne per emulationem quippiam facere videretur, postquam sensit, fidem Apostolico ore laudatam in plerisque violari, ita ut Sacerdotes quoque, & nonnullos Monachorum (hos inter fuere Pelagius, ac Coelestius) maximeque sæculi homines in assensum sui traheret, ac simplicitati illuderet Episcopi, nempe Siricii Papæ, qui de suo ingenio ceteros estimabat, publice resistit, malens Deo placere, quam hominibus.* Hinc Romæ initium duxere illi sermones, contentionesque in quibus durissime ibidem degentem versatum fuisse Pelagium scribit sanctus August. lib. 2. de Pecc. orig. cap. 21. Sed rursus audiendus Hieronymus Rufini, ac sectatorum Origenistarum strophas recensens: *Cementes heretici, de parvâ scintillâ magna incendia concitavi, & suppositam dudum flammam jam ad culmina pervenisse, nec posse latere, quod multos deceperat, petunt, & impetrant Ecclesiasticas Epistolas, ut communicantes discessisse videntur. Nec multum tempus in medio succedit in Pontificatum vir insignis Anastasius.* Hæ literæ formate, seu communicatorie vulgò dicebantur ex Augustino Epist. 163. erantque publicæ veluti tessera, quibus in longinqua peregrinantes Orthodoxæ fidei professores publicabantur. Hanc abs se impetratam à Siricio Epistolam, antequam Româ discederet, apposuit postea Rufinus Anastasii literis, quibus acerrimè increpabatur ob tentatam Peri-archon interpretationem. Hoc enim eidem exprobat Hieronymus Apolog. 2. *Siricii jam in Domino dormientis profers Epistolam, & viventis Anastasii dicta contemnis.* Rufinus tanto Origenianæ doctrinæ propagandæ desiderio ferebatur, ut eandem in Urbe fundasse non contentus, Mediolanum usquè pererraverit, Venerium illius Urbis Antistitem doctissimum in partes tracturus. Fatetur enim in priori libro investivarum, se cum Eusebio Monacho Hieronymi discipulo Mediolani de libris Peri-archon nescio quam quæstionem habuisse. Denique eodem anno 398. affines revisurus, Aquilejam se contulit, ut Origenianis deliriis patrium etiam solum locupletaret, & Chromatio alteri Italiæ Metropolitæ novorum dogmatum virus instillaret, ac pro Catholicæ fidei rudimentis, quæ ante triginta annos ab eodem tunc presbytero edoctus fuerat, ingratas profectò vices rependens impiissimis erroribus sanctissimum juxta ac doctissimum senem imbueret. Quis autem hic hominis cognatus non excreteret, qui uno ferè tempore tres primarias Italiæ Ecclesias, Romanam, deinde Mediolanensem, postremò Aquilejensem Origenianæ sectæ adijcere petulantissime pertentavit? Mortuo Siricio die 22. Februarii, Anastasius subrogatus fuerat, & Marcella, Pammachius, & Oceanus strenuè Rufini sectatores in Urbe exagitabant. Illi quidem in schedulis libros Peri-archon novâ Rufini interpretatione Latio donatos ad Hieronymum in Bethlehemitico Monasterio degentem transmittendos curarunt, additâ etiam præfatione ejusdem, in quâ Hieronymum ob Origenis libros in latinum sermonem versos eximie laudans peractæ abs se Peri-archon interpretationi patrocinium paraverat.

Anno 399. Hieronymus satis prolixam Epistolam ad Pammachium, & Oceanum referipsit, quæ 65. inter ejusdem literas in editione Mariani Victorii collocatur, in quâ delatas sibi à Rufino laudes desepxit, ejusque interpretationem uti Religioni

Catholicæ perniciosissimam detestatus est. Eiusdem quoque insidias patefecit, qui librum apologeticum pro Origene ab Eutebio Cæsarensi Ariano homine proculum sancti Pamphili Martyris titulo incurtasset, ut sub tanto advocato Origenes nequaquam in hæresis suspicionem veniret. Brevem etiam Epistolam ad eundem Rufinum misit, quâ datas sibi laudes in contumeliarum loco se habere testatus est. Verùm statim ac Hieronymi literæ Pammachio redditæ sunt, earundem exemplar Apronianus, qui in Rufini rem vigilantissime incumberebat, Aquilejam ad Magistrum transmisit. Hic verò fractâ amicitia tesserâ, totusque in rabiem actus, duos de vestigio investivarum libros scriptavit, quibus non modò datam ad Pammachium Epistolam confutavit, sed commentaria etiam Hieronymi ejusdem in sacras literas aculeatis censuris perstrinxit, quò summi in Ecclesiâ Doctoris famam elevaret. Hos libros Aproniano nuncupavit, quos iste postea, ac collegæ amicis per universam Italiam legendos exhibuere. Porro Epist. 66. ad Rufinum, itemque investivarum libros hoc anno exaratos Hieronymi testimonio comprobatur, qui in Apolog. 2. quam anno 401. scripsit, ut ostendam, de laudatâ Epistolâ fatetur, *ante hoc circiter triennium ab se missam fuisse.* De libris verò investivarum ibidem hæc scribit: *Libri enim tui, quos limasti per triennium disertiores sunt.* Quare eisdem componendis hoc anno Rufinus manum admovit, quos demùm veluti postremâ limâ expolitos exeunte anno 401. ipsemet veluti de victoriâ securus ad Hieronymum jaetabundus transmisit. Baronius cum illo triennio computandum esse contendit annum 397. quo Rufinus in urbe morabatur. At non ita est; hæc enim scribit initio statim libri primi Rufinus: *Perlegi scripta tua, Aproniane charissime, quæ ab amico, & fratre bono, Hieronymum sugillat, de Oriente ad virum nobilissimum Pammachium missa transmisisti ad me.* Quare Aquilejæ erat, cum Hieronymi Epistolam Româ ab amico Aproniano accepit, quam duobus postea libris confutare conatus est.

Anno 400. Hieronymus, ac Rufinus filvere. Existimo, Rufinum Epistolâ tantum ad Apronianum missâ Hieronymi literas ad Pammachium confutasse, investivarum verò libros inchoasse quidem, sed à Chromatio Metropolitâ Aquilejense ad alia traductum. Etenim sanctissimus Antistes cum Hieronymo egit, ne styllum in Rufinum acueret, neque veterem amicum adversariis scriptis persequeretur; hoc enim testatur Hieronymus initio Apologetici, quod etiam cum Rufino coram præstitisse certum est. Imò hoc anno idem Chromatius Rufino injunxit, ut Ecclesiasticam Eusebii Cæsarensis historiam in latinum idioma verteret, quod reapse Rufinus executus est, in cuius præfatione ad Chromatium scribit, se illud opus exarasse: *Tempore, quo diruptis Italiæ claustris ab Alarico Duce Gothorum se pessifer morbus infudit, & agros, & armenta, vivos longè, latèque vastavit.* Baronius Alarici ingressum in Italiam, ac pugnam cum Stilichone commissam refert ad annum 403. Ibid. num. 65. quòd Claudianus lib. 4. de bello Get. Alaricum his suos alloquentem inducat ante pugnam:

*Si numero non fallor, ait, trigesima currit
Bruma ferè, rapidum postquam tranaximus Istrum.
At ex Ammiano lib. 30. Gothi Istrum superarunt
Valentiniano, & Valente IV. Cosl. nempe anno 373.
His triginta superadditis habemus annum 403. Ve-
rum*

rūm biennio ab Alarici in Italiam irruptione pugna apud Pollentiam contigit. Prosper in Chronico ait: *Stilichone, & Aureliano Coss. Gothi Italiam Alarico, & Radagaiso ducibus ingressi. Consentiant & Cassiodorus in Chronico, & Jornandes Gothus lib. de Gestis Gothorum cap. 29. Quare anno 400. Alaricus in Italiam per alpes Julias descendit. Anno verò 402. ad Pollentiam prælium commissum fuisse ante Cassiodorum, quem Baronius minùs rectè reprehendit, tradidit Prosper: Arcadio, & Honorio Quinto Coss. Pollentiã adversum Gothos vehementer utriusque partis clade pugnatum est. Hinc Cassiodorus Theodorico Gotho inserviens victoriam Gothis adscripsit: Claudianus verò Stilichoni, cujus gesta decantabat. Nec oppositum canit Claudianus, dum trigésimo ferè anno ab Istro superato hanc pugnam recitat; siquidem anno 29. peracta est, dum enim ferè trigésimo inquit, unum ad minùs annum ad illum numerum desiderari pàllam indicavit.*

Anno autem 401. bellum contra Origenem in Oriente, & Occidente recrudit, idemque ubique damnatus fuit. Marcella cum Anastasio egit, ut Origenem, ejusque interpretem Rufinum Apostolicã auctoritate proscriberet, dum inquit Hieronymus Epist. 16. *impia περισσυχον ingerit volumina, quæ emendata manu Scorpii, Rufini scilicet, monstrabantur.* Pontifex, ne ex pravis Origenis libris Catholica fidei integritas quicquam mali pateretur, ejusdem recentè interpretatos libros damnavit datis eã de re ad Venerium Mediolanensem, & ad Orientem literis. Prioris Epistolæ meminit idem Anastasius in literis ad Joannem Hierosolymitanum anno sequenti missis, quæ etiamnum extant. At eundem etiam ad Orientem scripsisse, testatur Hieronymus Apolog. 2. quam tamen Anastasii Epistolam à Hieronymo compositam Rufinus calumniabatur, eamque à Joanne Hierosolymitano expectabat; hæc enim sanctus Doctor scribit: *Si autem Romani Episcopi est, stultè facis ab eo exemplar Epistolæ petere, cui missa non est, & non ab illo, qui miserit. De Oriente expectare testimonium, cujus auctorem habes in picino.* Existimo, illam Anastasii Epistolam datam ad Theophilum, cum hic de damnato abs se Origene ad Anastasium scripsisset. Enimverò hoc ipso anno Antistes Alexandrinus in doctissimã Paschali Epistolâ Origenem uti hæreticum acerrimè insectatus est. Hanc Epistolam Hieronymus in latinum vertit, eamque statim ad Pammachium, & Marcellam Romam misit, quò non modò eos in Oriente gestorum contra Origenem certiores redderet, verum etiam ut eadem Anastasio Papæ exhibita tam nobili exemplo eundem ad Origenem iterum damnandum provocaret. Harum literarum meminit Hieronymus Epist. 78. quam unà cum alterâ Paschali anno sequenti ad eundem Pammachium, & Marcellam misit. Baronius anno 399. num. 51. quatuor Paschales Theophili à Hieronymo latinitate donatas existimavit, scribens hanc earundem primam intercidisse. Sed planè tres tantum Theophili Paschales literas Hieronymus interpretatus est, neque illa intercidit, sed habetur tomo 9. Operum sancti Hieronymi, cujus est exordium: *Christum Jesum Dominum gloria &c.* Etenim in fine ejusdem intimatur futurum Pascha Nonodecimo mensis Pharmuthi juxta cyclos Ægyptios; at juxta supputationem Julianam die 14. Aprilis, quã die contigit Pascha hoc anno 401. Cyclo Solis xviii.

Lunæ iij. lit. F. De quã tamen Epistolâ idem Annalium scriptor asserit num. 52. *quòd promulgata fuerit ipso anno Domini quadringentesimo secundo prosequenti anno quadringentesimo tertio.* Qui biennii metachronismus est. Sed neque verum est, Paschales literas anno anteriori solitas fuisse publicari; nam promulgabantur à Theophilo juxta veterum morem ex Cassiano Collat. 10. cap. 2. *peracto Epiphaniarum die.* Vir insignis, & nunquam satis laudatus ibidem promittit, se ex cyclis Theophili singulas quasque ejusdem Epistolas à Hieronymo latinitate donatas suis annis deputaturum. Illas tamen inverso ordine apud codices Hieronymianos positas non animadvertens, & cyclos Paschales earundem non considerans, putavit primam Epistolam, quæ incipit: *Solemnitatis Augustæ sermo divinus &c.* reapse esse earum, quæ extant, primam, ante quam cum in Epist. 78. dicat Hieronymus, aliam se præterito anno misisse, quartam Epistolam, quæ desideretur, idem excogitavit. Prima, & secunda inverso ordine positæ sunt; prima enim est illa, quæ designat, Pascha adfuturum *decim. nonã die Pharmuthi*, quæ ibidem secunda asseritur, quem errorem nec Marianus Victorius adnotavit; quæ verò prima ibidem dicitur, secunda nuncupanda est, de quã mox sermo redibit. Theophilus plurimum Origenis errorum catalogum recenset in priori Epistolâ scriptâ anno 401. quæ à Hieronymo interpretata, & Romam missa sancti Anastasii mentem mirum in modum turbavit. Latini enim Græci hominis errores nondum perspectos habuerant. Quare nil ultra morandum ratus, Origenem latã sententiã condemnavit, quod ipsum hoc anno eodem Chromatius, ac Venerius, qui duo tantum eo tempore Metropolitanæ in Italiã censebantur, in suis Ecclesiis præstiteret. Scribit hæc Hieronymus Apol. 1. lib. 2. *Ergo Beati Episcopi Anastasius, Theophilus, & Venerius, & Chromatius &c. illum, nempe Origenem, hæreticum denunciant.* Imò cum illæ ipsæ literæ Rufino præsentè legerentur, teste ibidem Hieronymo, *dicitur obturasse aures suas, & dixisse, usque ad illud tempus se ignorasse, quòd tam nefaria scripserit.* Rufinus tamen in eã Origenis damnatione minime nominatus fuit; unde & in literis, quas statim Romam ad Anastasium misit, gratias egit Pontifici; quòd *calumniantibus non accommodavit auditum.* Interea cum veluti damnatorum Peri-archon voluminum interpres Romæ passim malè audire se ab amicis accepisset, memoratas ad Romanum Antistitem literas dedit, in quibus fidei, quam profitebatur, teseram exhibuit, quò omnem à se hæreseos suspensionem, quã ubique in Italiã se laborare sentiebat, excuteret. Hæc verò ad Anastasium scripsit: *Æquum putavi, ut quoniam ipse post triginta ferè annos parentibus reddi us sum, & durum satis, atque inhumanum erat, si tam citò desererem eos, quos tam tardè reviseram, simul & quia tam longi itineris labor fragilem me reddidit ad iterandos labores, literis meis satisfacere beatitudini tuæ.* Has literas existimo Rufinum scripsisse, cum Romam ad se purgandum ab Anastasio evocaretur; nam Hieronymus iteratis literis eundem ab Anastasio accitum fuisse testatur Epist. 16. ubi de Rufino, ac collegis, ait: *Dum acciti frequentibus literis hæretici, ut se defenderent, venire non sunt ausi, tantaque vis consequentiæ fuit, ut absentes damnari, quam præsentès coargui maluerint.* Porrò insulfam illam, ac frigidam Rufini excusationem lepidè irridens idem Hieronymus Apol. 1. lib. 2.

lib. 2. ait: *Hic supinus, & lassulus post triginta annos per mollissimum Flavinia iter essedo venire non potest, sicque præterit longi itineris lassitudinem, quasi triginta annis semper cucurrerit, aut biennio Aquileia sedens præteriti itineris labore confectus sit.* Jam enim ab aliquot mensibus exactum erat biennium, ex quo Mediolano Aquilejam anno 398. se contulerat.

Interea duæ Rufini invectivæ contra Hieronymum totâ Italiâ, ac Dalmatiâ per Origenistarum præsertim manus, oraque volitabant, ita ut etiam earundem excerpta à pluribus, qui ex Italiâ in Palæstinam veniebant, memoritè recitata Hieronymus intelligeret: *Sic pudens, inquit de Rufino in posteriori Apologiâ, ut catervatim de Occidente venientes mihi tua maledicta narraverint ita memoritè, & consentaneè, ut ego cogere non scriptis tuis, quæ necdum legeram, sed scriptorum respondere opinionibus.* Quare sanctus Doctor priorem hoc anno Apologiam in duos libros divisam elucubravit, in quorum primo Rufini Apologeticum pro Origene sancto Pamphilo adsutum vellicat, ac translatis se Periarchon codicis rationem reddit: in altero verò scriptam ad Anastasium Papam ab eodem Rufino Epistolam examinat, alia insuper refellens, quæ contrâ abs se edita in sacras literas commentaria à Rufino scripta fuisse ex Pauliniano fratre intellexerat. Baronius putavit, anno sequenti hosce Apologeticos libros à Hieronymo elucubratos, sed ex fuorum scriptorum ordine, quem in posteriori Apologiâ recenset, aliter sentiendum apparere: *Postquam, inquit, in Epistolâ ad Pammachium, & Oceanum, repuli crimina, idest laudes tuas, & absque invidia tui nominis respondi criminibus, non criminatori &c. irasceris, furis, & luculentissimos libros contrâ me cudis, quos cum legendos, & cantandos omnibus tradidisses, certatim ad me de Italiâ, & Urbe Româ, atque Dalmatiâ scripta venerunt, quibus me laudator pristinus ornasset encomiis. Fateor, illico ad objecta respondi; misique hos ipsos Apologiæ meæ libros ad eos, quos tu vulneraveras, ut venena tua nostra sequeretur antidotus. Ob hanc culpam mittis mihi, & priores libros tuos, & recentem Epistolam plenam injuriarum, & criminum.* Igitur Hieronymus duos priores apologeticos libros in Oriente conscripsit, eosque ad Pammachium, & Marcellam, quibus eosdem nuncupaverat, misit, quorum exemplaria cum in manus amicorum Rufini venissent, illa ad eundem Aquilejam transmiserunt, quæ postea cum Rufinus prolixâ satis Epistolâ confutasset, unâ cum duabus invectivis ad Hieronymum misit. His omnibus postea alterâ Apologiâ proculsâ idem sanctus Pater responsonem luculentam, & satis aculeatam adornavit, vivente adhuc Anastasio Papa, nam ibidem ait: *Viventis Anastasii dicta contemnitis.* At cum Anastasius decesserit 27. Aprilis, nullâ ratione fieri potuit, ut tam brevi spatio ejusdem anni 402. Hieronymus libros priores exararet, illique Romam, dein Aquilejam mitterentur, & Rufinus eosdem impugnet, ac per Orientalium mercium negotiatorem (nam is planè fuit eorundem delator) libros invectivarum à triennio ab se limatos, novamque apologeticam Epistolam ad Hieronymum deferendam curaret, quibus Hieronymus alteram Apologiam statim reposuerit, antequam Anastasius è vivis excederet. Quod verò opponit Baronius, Hieronymum lib. 2. prioris Apologiæ laudare catalogum illustrium scriptorum ante annos ferme decem scriptum, quem, ut ibidem patet, anno xiv. Theodosii emissum constat, non officit;

etenim annus ille Theodosii incipiebat à die 16. Januarii anni 392. siquidem eâ die dictus est Imperator anno 379. unde toto anno 401. à die 16. Januarii decimus annus à Theodosii anno xiv. currebat. Imò dum ait *ferme decem*, planè nondum plenum decennium elapsum demonstrat.

Anno sequenti 402. Theophilus in festo Theophaniorum Paschalem de more Epistolam promulgans, Origenem iterum in eadem strenuè impugnavit. Quare Hieronymus, qui probè norat, quantum prioris anni literæ Theophili Romanorum animos contrâ Origenistas commoverant, primo vere easdem latinitate donatas ad Pammachium, & Marcellam Origenistarum in Urbe Antagonistas misit, addita ad eosdem Epist. 68. in qua hæc habet: *Alexandrinæ opes primo vere transmitto.* Postea de eadem Paschali ait: *Quam sciatis in quatuor partes esse divisam; In primo credentes hortatur ad Dominicum Pascha celebrandum; In secundo, & tertio loco Apollinarium, & Origenem jugulat; In quarto, idest extremo, hæreticos ad penitentiam cohortatur. Si quid autem hic minus adversus Origenem dictum est, in præteriti anni Epistolâ continetur.* Hæc Epistola Paschalis incipit: *Solemnitatis Augustæ sermo divinus &c.* in quâ, cum pluribus ad Paschale festum celebrandum Theophilus cohortetur, *§. cessent Apollinaris discipuli &c.* contrâ Apollinaristarum errores orationem vertit. At *§. sciant igitur se hujus solemnitatis &c.* contrâ Origenistas insurgit, ubi vocat ignominiam causâ Origenem *hydrant omnium hæreseon.* Tandem *§. denique ne occupati &c.* ad penitentiam hortatur. Epistola præteriti anni ibidem laudata est illa, quæ perperam secundo loco in codice Hieronymiano recensetur, de quâ superius locuti sumus. In fine verò Paschalis contra Apollinarem, & Origenem emissæ indicitur Pascha celebrandum *andecimâ die mensis Pharanthi,* nempe juxta epocham Julianam die 6. Aprilis, quâ die anno 402. Paschalia festa peracta sunt cyclo Solis xix. Lunæ iv. lit. E. Cum verò hanc Paschalem Hieronymus mitteret, nondum Anastasii Papæ literas hoc ipso anno ad Joannem Hierosolymitanum datas acceperat, nam in Epist. illa 78. scribit: *Prædicationem quoque Marci Evangelistæ Cathedra Petri Apostoli suâ prædicatione confirmet. Quamquam celebri sermone vulgatum sit, beatum quoque Papam Anastasium eodem fervore, quia eodem spiritu est, latitantes in foveis suis hæreticos persecutum, ejusque literæ doceant, damnatum in Occidente, quod in Oriente damnatum est.* At in Epistolâ ad Joannem Hierosolymitanum non modò Origenis libros damnat, sed eosdem quoque ab Imperatoribus proscriptos esse significat, & Rufinum nominatim acriter increpat, ubi inter cætera, eundem damnatum abs se tradit: *Rufinum scito, quod propriâ mente Origenis dicta in latinum transtulit, ac probavit: nec dissimilis ab eo est, qui alienis vitis præstat assensum. Illud denique scire te cupio, ita haberi à nostris partibus alienum, ut quid agat, ubi sit, nescire cupiamus. Ipse denique viderit, ubi possit absolvi.* Hieronymus sub id ferè temporis hanc sancti Anastasii Epistolam, ac libros invectivarum Rufini ab hoc ipso post triennium limatos accepit, unde animosior factus toto impetu contrâ adversarium invectus, elegantissimam Apologiam è vestigio emisit, quâ veluti ultimo ictu Rufinum confecit. Profecit in Anastasii Epistolâ triumphum cecinit: *Esto, inquit, præteriti anni ego Epistolam finxerim, recentia ad Orientem scripta quis misit, in quibus Papa Anastasius*

tantis

tantis te ornata floribus &c. Sanctus Pontifex Rufino Pelagianæ Scholæ Magistro, atque Origenis Pelagianorum Patris defensore damnato die 27. Aprilis ad superos transit, eique subrogatus est Innocentius, qui postea Pelagium, ac Cœlestium Rufini ejusdem discipulos damnavit, ut inferius nobis describetur.

Augustinus, qui in ore famæ verfabatur, atque ex Alipii in Palæstinam peregrinatione cum Hieronymo, ac Rufino tunc concordibus amicitiam contraxerat, eisdem postea litigantibus neutri adhæsit, imò datâ ad Hieronymum Epist. 15. etiam, atque etiam indoluit, tantam repeatè inter utrumque inimicitiam exortam: *Quis denique, inquit, amicus non formidetur, quasi futurus inimicus, si potuit inter Hieronymum, & Rufinum hoc, quod plangimus, exoriri.* Cùm verò ab utroque invecivarum libros, quibus sese invicem proscindebant, accepisset, quod ex Hieronymi Epist. 13. apud Augustinum intelligitur, in hanc sententiam rescripsit: *Ne de vobis ea scribendo spargatis, quæ quandoque concordantes delere non poteritis, qui nunc concordare nolitis, aut quæ concordare legere timeatis, ne iterum litigetis.* Postea Hieronymum alloquens ait: *Verumtamen illum, nempe Rufinum, maluerim aliquo modo, mitiorem, quam te isto modo armatiorem. Hoc magnum, & triste miraculum est, ex amicitia talibus ad has inimicitias pervenisse; latum erit, & multò amplius ex inimicitia talibus ad pristinam concordiam revertisse.* Hæc sanctus Augustinus scripsit. Verùm ex Cœlestii postea confessione cognovit, Rufinum primum omnium in Urbe peccatum originale negasse, quod cum perpetuâ Rufini infamiâ in libris contra Pelagianos editis testatum reliquit, ut mox ostendam, totusque in Hieronymi partes transit.

Hic jam nobis monstrandum est, Rufinum reapse fuisse Pelagianorum Magistrum. Enimverò quod primum in Occidente docuerit, Adamum etiam non peccantem morturum fuisse, ex Marii Mercatoris testimonio laudato patet. Tria diximus fuisse præcipua Pelagianorum dogmata. Primum quidem: *Gratiam ex meritis dari.* Hoc tradidisse Rufinum, qui humani arbitrii vires altiùs exaggerabat, mihi compertum est. Insuper Stoicorum impeccantiam, qui alter erat Pelagianorum error, omni conatu promovit. Gelasius Papa in Edicto de libris recipendis ait: *Quoniam beatus Hieronymus Rufinum in aliquibus de arbitrii libertate notavit, illa sentimus, quæ prædictum beatum Hieronymum sentire cognoscimus.* Quod de Rufino judicium Vossius cap. 3. perperam Gennadio Massiliensi cap. 18. de Script. Eccles. attribuit. Sanè ex meritis omnia cum suo Origene Rufinus suspendit; unde invecivâ alterâ in Hieronymum omni censurâ liberat dicentes, *inæqualitatis causas unamquamque sibi animam jam ex anterioris vitæ, quam in cœlestibus habuit, motibus, ac sensibus comparasse.* Quo sanè asserto gratuita divinorum beneficiorum largitio penitus evacuatur. Quò verò Rufinus Origenis de impeccantiâ opinionem promoveret, Evagrii Pontici Monachi, ac Sexti Philosophi Pythagorici libros in latinum sermonem vertit, in quorum sanè hominum voluminibus impeccantia pluribus suadebatur. De Evagrio scribit Hieronymus ad Ctesiphontem: *Edidit librum, & sententias $\pi\epsilon\pi\alpha\iota\sigma\tau\epsilon\sigma\iota\varsigma$, quam nos impassibilitatem, vel imperturbationem possumus dicere, quando nunquam animus nullo perturbationis vitio commovetur, & ut simpliciter dicam, vel saxum, vel Deus est &c.* Hujus libros per Orientem Græcos, & interpretante

discipulo ejus Rufino plerique in Occidente lectitant. Pelagianorum verò causam alium per dolum incautos circumducens plurimum promovit memoratum Sexti Pythagorei hominis librum, quò majori in æstimatione apud universos esset, sancti Xysti Pape, & martyris titulo præmuniens; fraudem exaggerat Hieronymus in proem. lib. 4. in Jerem. *Miserabilis Grunnius, qui ad calumniandos sanctos viros aperuit os suum, linguamque suam docuit mendacium.* Sexti Pythagorei hominis gent. lissim. unum librum interpretatus est in latinum, & sub nomine sancti Martyris Xysti Urbis Romæ Episcopi ausus est edere. Hinc Pelagius ex hoc libro veluti à sancto Pontifice edito testimonia. contra divinam gratiam deprompsit, ægrèque ab iis se expedire conatus olim Augustinus in lib. de Nat. & Grat. cap. 64. tandem in lib. 2. Retract. cap. 42. dolis cognitis librum illum Ethnico Auctori adjudicavit. Hieronymus in Epistolâ ad Ctesiphontem testatus est, Pelagianos ex illo volumine plurima. contra Ecclesiam. usurpare testimonia. Atque his suppetiis enascentem hæresim Rufinus communivit; Utriusque Operis Evagrii, ac Xysti Rufini operâ latinitate donati meminit Gennadius, in Rufino.

Tertium Pelagianorum dogma, nullum scilicet esse originis peccatum, non modò Rufinus asseruit, sed Pelagianæ Scholæ Magistri hoc se à Rufino didicisse publicè contestati sunt. Rem sic narrat Augustinus lib. de Pecc. orig. cap. 3. Cœlestius Pelagii Achates in Concilio Carthaginensi coram Aurelio Episcopo interrogatus, quid de peccati originalis traduce sentiret, ita respondit: *Dixi de traduce peccati, me dubium esse, ita tamen, ut cui donavit Deus gratiam peritiae, consentiam, quia diversa ab eis auctori, qui utique in Ecclesiâ Catholicâ constituti sunt Presbyteri. Paulinus Diaconus dixit: Dic nomina ipsorum: Cœlestius dixit: Sanctus Presbyter Rufinus Romæ, qui mansit cum Sancto Pammachio; Ego audivi illum dicentem, quia tradux peccati non sit: Paulinus Diaconus dixit: Est aliquis alius? Cœlestius dixit: Non tibi sufficit unus Sacerdos? Vides, Cœlestium de originalis peccati traduce dubitasse, unoque Rufino Auctore negantem partem fati tutam existimasse. Rectè Cardinalis Baronius. Tomo 5. ad annum 412. num. 23. *At observa & illud, citari à Cœlestio non Pelagium ipsum, ex quo hæresis nomen accepit, sed Rufinum, ut Coriphæum, atque sectæ Antesignanum.* Est igitur Baronio Auctore Pelagianorum Coriphæus, atque Antesignanus. Illorum sanè rem etiam, atque etiam promovit, dum libros Peri-archon latinis donavit; in illis enim Pelagianæ dogmata non obscure quidem, sed aperte tradi superiori capite ostendimus.*

Rufinus certè non modò Romæ, & in Palæstinâ Pelagium fovit, sed & eundem amicis suis, ac patronis carissimum fecit, quod non levè ignominie Rufino eidem vertitur. Melania senior nobili, ac consulari familiâ Romæ orta Rufinum aded coluit, ut longissimarum peregrinationum comitem illum voluerit, ut dictum est; huic verò Melaniæ Rufinus Pelagium notum reddidit, qui postea & librum eidem foeminae nuncupavit: *Et re verâ, inquit Augustinus in lib. de Gestis Pelagii cap. 4. in libro Pelagii ad Melaniam ita legitur.* Paulinum Nolanum, & Severum Sulpitium non modò Rufini amicos, sed & encomiastas fuisse, ex ipsorum literis fati intelligitur. At Pelagius Paulini Nolani itidem amicus fuit, testis est idem Augustinus initio Epist. 106. ad Paulinum

num

num, Pelagium, quod ut servum Dei dilexeris, novimus, nunc autem quemadmodum diligas, ignoramus. Ita tamen Paulinus Pelagium sanæ olim fidei iudicatum dilexit, ut monente postea Augustino errantem fugerit; secus verò Sulpitio accidit, qui à Pelagiano deceptus, errorem tandem cognoscens perpetuo silentio sibi indicto pœnas dedit ex Gennadio cap. 19. de Script. Eccl. Joannes Hierosolymitanus cum Rufino, & Melaniâ pro Origene contra Divum Hieronymum conspiravit, quæ pluribus recensent Ecclesiæ Annales à Baronio editi ad annum 393. tom. 4. Hinc sunt illæ fati justæ Hieronymi querelæ Epist. 101. ad Pammachium: *Hæc non est illius culpa, cuius sub personâ alius agit tragediam, sed Rufini, & Melaniæ Magistrorum ejus, qui illum magnâ mercede nihil scire docuerunt.* Sancti Epiphani Epistolam Græcâ ad Joannem Hierosolymitanum scriptam, in quâ plurimum hic errorum arguebatur; Hieronymus Eusebio Cremonense Monacho petente in latinum verterat, quam quidam pseudomonachus Melaniæ pecuniâ corruptus surripuit, ac Joanni detulit, qui contra Hieronymum omnes odiorum ventos concitavit. Porro hic Joannes Hierosolymitanus Pelagio patrocinatus est, & licet illius sententiam non probaret, hominem tamen semper defendit, quod ex Apologetico Orosii patet, & ex utraq; Pelagii absoluteione, quam tum Hierosolymis, tum Diospoli in iudicio, illic præsidente, hic præsentè Joanne Hierosolymitano suffuratus fuit; hinc sanctus Augustinus veritus, ne insignem ob vitæ sanctimoniam, ac doctrinæ excellentiam Episcopum suam in sententiam Pelagius traheret, ad eundem literas dedit, queis hæresiarchæ dolos aperiens Pelagium, inquit, *fratrem nostrum, filium tuum, quem audio, quod multum diligis, hæc illi suggero exhibeas*

Epist. 352. *dilectionem, ut homines, qui eum noverunt, & diligenter audierunt, non ab eo tuam sanctitatem existiment falli.* Orosius, qui paulò antè Hierosolymis in Africam ad Augustinum redierat, sinistra fortè de Joannis doctrinâ publicaverat; quare eundem per literas Pelagianæ fraudis Augustinus admonendum duxit.

Interea initio Pontificatus Innocentii Rufinus, atque Origenistæ respirare visi sunt, Theophilo eorundem Antagonistâ reo coram Apostolicâ Sede constituto; Etenim cum hic non modò Origenem clamasset, verùm & Monachos quosdam Origenistarum doctrinis infectos procul ab Ægypto expulisset, illos verò in regiam urbem profectos Chrysostomus, quod illi pii viderentur, & docti, neque eorundem errores perspectos haberet, humaniter excepisset, submissosque contra illos à Theophilo Oratores in carcerem detrussisset, gravissima inter utrumque Antistitem dissidia exorta sunt. Cum Theophilo Epiphanius Cyprius, ac Hieronymus contra Chrysostomum ob eandem causam facto veluti federe conspirarunt. Epiphanius vir sanè doctissimus, idemque sanctissimus in Epistolâ ad Joannem Hierosolymitanum, quæ tom. 2. Operum Hieronymi legitur, hæc de Rufino scripsit: *Te autem frater liberet Deus, & sanctum populum Christi, & omnes fratres, qui tecum sunt, & maxime Rufinum ab hæresi Originis.* Idem etiam profectus Constantinopolim Chrysostomi præsentiam, ac colloquium fugit ob receptos Alexandriâ ejectos Origenistas, palamque de eodem Chrysostomo questus est, qui cum probè intelligeret, Eudoxiam Augustam Epiphaniò, ac Theophilo favere, publicè è suggestu contra seminariarum odia, rabiemque invecus, non

obscurè Augustam impetere visus est; hinc illa infurorè acta sanctum Episcopum in pseudosynodo ad Quercum dictâ paulò post deponendum curavit, in quam rem acriter Theophilus incubuit, qui etiam Chrysostomi nomen è sacris diptychis erasit. Hinc eodem Arcadii jussu in exilium deportato, Innocentius Papa Cleri C. P. legatione iteratâ commotus in Principes, ac Theophilum excanduit, quo tempore Origenistæ, qui pro Chrysostomo ob semel contra Theophilum odium conceptum altius loquebantur, pacem, seu potius inducias à Romano Pontifice obtinere. Unus legatorum, qui Romam pro Joanne Chrysostomo venerat, fuit Palladius Episcopus Helenopolitanus publicus Hieronymi hostis, de hoc enim in Lausiaco, seu volumine ad Lausum cap. 78. scribit: *Tanta fuit ejus invidia, ut ab eâ obrueretur virtus doctrine:* quod vitium etiam postea eidem Hieronymo objecit Origenistarum discipulus Pelagius teste Augustino lib. 2. contra Jul. cap. 10. Hieronymum verò contra Chrysostomum stetit, ex ejusdem Epist. ad Theophilum, quæ tom. 9. habetur antè tres literas Paschales, apertè deducitur, ibi enim hæc scribit: *Unde & nos Joannem, qui dudum Constantinopolitanam vexit Ecclesiam, Deo placere semper optavimus, & causas perditionis ejus, in quas ferebatur improvidus, nequaquam credere volumus; sed ille, ut cætera flagitia ejus taceam, Origenistas in suam recipiens familiam, & ex his plurimos in sacerdotium provehens, atque ob hoc scelus beatæ memoriæ hominem Dei Epiphanium, qui inter Episcopos clarum in Orbe Sydis effulsit, non parvo marore contristans, meruit audire, cecidit, cecidit Babylon.* Ita Origenistarum operâ factum est, ut Sanctissimi viri mutuis dissentionibus conflictarentur.

Rebus ergo eo pacto turbatis Rufinus Romam se contulit, testatur hoc Paulinus in Epist. ad Rufinum: *Etiannum, inquit, nunc vos in astu sollicitudinis, & incerto morarum Romam peti indicastis; Cum verò idem accepisset, Rufinum iterum in Orientem navigaturum, missâ per Cerealem Epistolâ eundem rogavit, ut Nolâ invivendi sui gratiâ transfret: Remearurus ad Orientem non feres invisitatis nobis abire.* At Rufinum non longè ab Urbe degisse ex laudatâ Epistolâ Paulini exordio colligo: *Est incertum, inquit, mihi fecit filius Cerealis, quod ad te perrexturus foret in tempore, quo ad sanctum Petrum revertitur, tamen per eum, qui aquæ tuus, ac noster est, non scribere tibi tam culpabile nobis, quàm tibi triste futurum judicavimus.* At Rufinus rescribit Paulino: *Communem quidem filium Cerealem nondum videram, sed is conscius, quid mihi doloris instigeret, si reddere moraretur literas tuas, premisit eas ad me.* Additque: *Quia autem quadragesimâ diebus in Monasterio Pinneti positus hæc rescripsi ad te &c.* Est Pinnetum locus suburbanus extra Portam Angelicam primo ab Urbe lapide, vulgòque Pigneto Romanis nuncupatur. Interim Rufinus egregium opus de benedictionibus Patriarcharum, quod etiannum extat, ad Paulinum perscripsit, in nuncupatoriâ verò Epist. ait: *Quantum ergo vel mediocritas intelligentiæ nostræ valet, vel tempus indulget, vel si finium, qui rescripserunt ad Origenem perurgent &c.* Ex quibus patet, Rufinum continuatam Origeni interpretando operam posuisse, neque sancti Anastasii Papæ sententiâ ab eo unquam studio deterritum; imò Origenis in librum Numerorum commentariorum interpretationem morti proximus Ursacio petente exequutus est, ut cap. prox. videbimus, ubi tamen ostendimus, eundem errores partim ab ipso assertos, partim vulgò sibi objectos retractasse, neque enim secus urgens Romam ausus fuisset accedere.